

‘Daad van naastenliefde’: bisschoppen wereldwijd pleiten voor vaccinatie tegen Covid

Katholiek Nieuwsblad, 14 december 2020

door Selinde van Dijk-Kroesbergen

Steeds meer bisschoppenconferenties dringen aan op vaccinatie tegen het coronavirus. Het Vaticaan heeft aangekondigd hier in de eerste maanden van 2021 mee te starten. Men benadrukt dat vaccinatie het algemeen welzijn dient.

De directeur van de Vaticaanse gezondheidsdienst, dr. Andrea Arcangeli, zegt tegen Vatican News dat alleen bij een hoge inentingsgraad onder de bevolking het mogelijk zal zijn om “echte voordelen te behalen op het gebied van de volksgezondheid en om de pandemie onder controle te krijgen”.

Hij pleit voor een goede voorlichting. “Het vaccin is niet alleen bedoeld om de eigen gezondheid te beschermen, maar ook die van andere mensen”, aldus Arcangeli.

Kardinaal Eijk: ‘Vaccineren is daad van naastenliefde’

Ook kardinaal Wim Eijk vindt dat we het algemeen welzijn in het oog moeten houden. Op de website van de Nederlandse bisschoppenconferentie schrijft hij: “Het algemeen welzijn heeft uiteindelijk tot doel het persoonlijk welzijn van alle leden van de samenleving.”

Dat wil echter niet zeggen dat de overheid vaccinatie kan verplichten, omdat het “een ingreep in de integriteit van het lichaam van de menselijke persoon betreft”, aldus Eijk.

Hij vindt het belangrijk om door goede voorlichting mensen te stimuleren zich te laten vaccineren en raadt vaccineren ook aan. “Mensen zijn dan niet alleen zelf beschermd tegen het virus, maar ook hun naasten worden beschermd en in die zin is vaccineren ook een daad van naastenliefde.”

‘Plicht om anderen te beschermen’

In Engeland is er vorige week al begonnen met een vaccinatieprogramma. Bisschop Richard Moth zei namens de bisschoppenconferentie van Engeland en Wales dat katholieken het vaccin “in goed geweten” mogen ontvangen of weigeren. Maar bij weigering blijft wel de plicht om “anderen tegen infectie te beschermen”.

Hij zei dat het vaccin “een belangrijke doorbraak vormt in de bescherming van anderen en zichzelf tegen het virus; een virus dat niet alleen een wereldwijde pandemie heeft veroorzaakt en tot een enorm verlies aan mensenlevens heeft geleid, maar ook een grote last heeft gelegd op gezondheidswerkers en systemen”.

Hij voegde eraan toe dat iedereen “de plicht heeft anderen te beschermen tegen infectie met het gevaar van ernstige ziekte en voor sommigen de dood. Een vaccin is de meest effectieve manier om dit te bereiken, tenzij men besluit zichzelf te isoleren”.

‘Essentieel deel Covid-preventie’

Evenals in Engeland is ook in Noord-Ierland het vaccinatieprogramma reeds gestart. In de Republiek Ierland wil men volgende maand beginnen, als het beoogde vaccin is goedgekeurd.

De bisschoppen van Ierland zeggen dat “veilige en effectieve vaccinatie een essentieel aspect is” van Covid-19-preventie. Ze moedigen katholieken aan om vaccinatieprogramma’s te steunen, “niet alleen voor hun eigen

bestwil, maar ook voor de bescherming van het leven en de gezondheid van degenen die kwetsbaar zijn en voor het algemeen welzijn van de mensheid”.

‘Strengere veiligheidstests’

Arcangeli heeft begrip voor de vrees die er bestaat vanwege de snelheid waarmee het vaccin ontwikkeld is. Maar, zei hij, “er zijn zeer strenge veiligheidstests uitgevoerd”. Voorlopig zal het Vaticaan de vaccinatie van minderjarigen niet aanbevelen, aangezien “studies met deze leeftijdsgroep nog niet zijn uitgevoerd”.

Ethische vragen

Er leven ook ethische vragen over enkele van de coronavaccins, waarbij in de testfase cellijnen zijn gebruikt die in de jaren zestig verkregen zijn uit enkele geaborteerde foetussen. De vraag is dan, of het ontvangen van zo’n vaccin niet een soort medewerking aan abortus is.

De Pauselijke Academie voor het Leven, bisschoppen over de hele wereld en pro-life commissies zeggen hebben gezegd dat deze vaccins toch ontvangen kunnen worden. Er is sprake van voldoende morele afstand tussen de toediening van het vaccin en de oorspronkelijke onrechtmatige handeling.

Eijk: vaccin gerechtvaardigd

Ook kardinaal Eijk, namens de Nederlandse bisschoppen referent voor medische ethiek, ging op die vraag in.

“Volgens de katholieke leer is medewerking aan een op zich verkeerde of kwade handeling in het algemeen verboden”, schrijft hij. “Maar deze medewerking kan in sommige gevallen worden gerechtvaardigd, namelijk als degene die medewerking verleent niet instemt met de kwade handeling als zodanig en de handeling waarmee men medewerking verleent niet nabij is aan, maar los staat van de kwade handeling. Dit is het geval als de onderzoekers de bewuste cellijnen gebruiken, die afkomstig zijn van twee, ruim een halve eeuw geleden geaborteerde menselijke foetussen.”

‘Voldoende ernstige reden’

“Voor een dergelijke vorm van medewerking aan een kwade handeling is volgens de katholieke leer bovendien een naar verhouding voldoende ernstige reden vereist. De ontwikkeling van een vaccin tegen het coronavirus, dat het leven in praktisch alle delen van de wereld de samenleving ernstig ontwricht, is zo’n reden.”

De kardinaal verwees naar een eerdere verklaring over vaccineren van de Pauselijke Academie voor het Leven.

Dr. Moira McQueen van het Canadese Katholieke Instituut voor Bio-ethiek schreef in een tijdschrift van het aartsbisdom Edmonton: “De officiële leer zegt dat als ethische (synthetische) vaccins niet beschikbaar zijn, je dit vaccin kunt nemen.”

Bronnen: Catholic News Service, rkkerk.nl

Interview met kardinaal W.J. Eijk over vaccineren

Analyse van COVID-19 vaccinatie vanuit katholiek perspectief door dr. L.J.M. Hendriks en prof.dr. F.J. van Ittersum

Meer informatie over vaccinatie in hoofdstuk “Preventieve Geneeskunde en Vaccinatie” in Handboek Katholieke Medische Ethiek, editie vanaf 2019

Overgenomen met toestemming van Katholiek Nieuwsblad.